

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16Pc/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123200655
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123200655.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v právnej veci navrhovateľa: N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, R., zastúpený : X.. E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, R., proti povinnému : X.. C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, v konaní o návrhu na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Vyživovacia povinnosť povinnej osoby (otca) na navrhovateľa sa s účinnosťou od 25.01.2023 zvyšuje zo sumy 140 eur na sumu 165 eur mesačne, ktoré sa povinná osoba (otec) zaväzuje platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Nitra, č. k. 36Pc/19/2019-81 zo dňa 19.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.01.2020 a to v časti vyživovacej povinnosti povinnej osoby (otca).

II. Zročné výživné za obdobie od 25.01.2023 do 31.03.2023 vo výške 53,57 eura sa povinná osoba (otec) zaväzuje zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti sa návrh zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na Okresný súd Nitra dňa 25.01.2023 domáhal zvýšenia výživného zo sumy 140 eur na sumu 180 eur, splatného vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jeho rukám ako navrhovateľa, počnúc dňom podania návrhu. Svoj návrh odôvodnil tým, že naposledy bolo výživné určené na základe rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn. 36Pc/19/2019 na sumu 140 eur. V súčasnej dobe študuje na vysokej škole SPU v Nitre. Doplnil, že otec mu okrem poslednej určenej výšky výživného neprispieva ničím. Celú starostlivosť zabezpečuje matka. Jeho matka je na dôchodku, jej mesačný dôchodok činí sumu 681 eur, čo je menej ako jej mesačný zárobok, keď bola zárobkovo činná. Matka má navyše vážne zdravotné problémy. Od posledného určenia výživného prišlo na jeho strane k podstatnej zmene, keďže sa zvýšila cena potravín, energií a jej matke sa znížil príjem odídením do dôchodku.

2. Povinná osoba vo svojom písomnom vyjadrení zaslala súdu listinné dôkazy a sprievodný list, v ktorom sa vyjadrila k návrhu. Suma 140 eur je pre ňu, vzhľadom na jej majetkové pomery dosť na „hrane“. Ďalej uvádzala skutočnosti ohľadne nemožnosti stretávania sa so synom a chronologický prehľad životných postojov jeho manželky k nemu.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom zástupca navrhovateľa zotrval na svojom návrhu, povinná osoba navrhla, aby súd zvýšil výživného o 20 eur. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na to, že je na dôchodku, príjem jej poklesol o 230 eur, a cena energií išla hore o

85 eur, ako aj výdavky na stravu, uvedené skutočnosti boli dôvodom, prečo navrhovateľ podal návrh na zvýšenie výživného. Nevie si privyrobiť, podstúpi plánovanú operáciu v apríli, pretože jej zdravotný stav sa zhoršil. Výdavky súdu zaslala a tieto rozpisala. Čo sa týka výdavkov na internet a telefón, tieto tiež dala na polovicu, pretože telefón používa aj ona. Na doplňujúce otázky uviedla, že syn študuje I. ročník inžinierskeho štúdia, pričom platia školné vo výške 2500 eur, takúto sumu bude platiť aj budúci školský rok. Syn je toho času v Londýne, bude tam asi týždeň. Syn má zvýšené výdavky, keďže má problémy s chrbticou chodí aj cvičiť. Jednorazový vstup stojí syna asi 5 eur, do fitka chodí minimálne dvakrát do týždňa a to v závislosti od toho, ako mu to štúdium dovolí. Zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom nemá, okrem spomínanej chrbtice. Do školy dochádza MHD, čo je asi 0,30 eura na 1 jazdu, pričom ide domov aj viackrát z dôvodu, že má okno vo vyučovaní. Výdavok na MHD môže vyjsť za mesiac 10-20 eur v závislosti od toho, ako navštevuje vyučovanie. Čo sa týka výdavku, ktorý je rozpisovaný pod položkou cestovné a záľuby k tomuto uviedla, že ide o položku súvisiacu s voľným časom syna a to napríklad, keď navštívi priateľov, ide o posedenia. Syn cez prázdniny chodil na nočné, aby brigádoval a zarobil si peniaze. V súčasnej dobe si kúpili auto, ktoré je napísané na syna, pretože ona je staršia osoba. Na uvedené auto sa zložili spolu s jej rodičmi, syn prispel sumou 1000 eur. Vozidlo stálo 25 000 eur, je to staršie Volvo XC 60, toho času ešte nie je prepísané na syna. Vozidlo bolo vyrobené asi v roku 2016. Toho času syn navštevuje doučovania a to z matematiky, účtovníctva a nemčiny, keďže ide o štúdium v cudzom jazyku, sama mu neviem pomôcť, hoci vyučovala účtovníctvo. Čo sa týka mesačných záloh na energiu tieto uviedla v písomnom podaní, pričom ide 170 eur na plyn, 30 eur je voda, 54 eur je elektrina. Bývajú v rodinnom dome. V dome býva s nimi ešte dcéra, ktorá však častejšie nie je doma. Toho času viac býva u priateľa, niekedy sa ukáže aj doma, na domácnosť neprispieva. Od detí nepýta na náklady spojené s užívaním domu, pretože ich v minulosti ožbročila, pretože minula peňažné prostriedky, ktoré mali nasporené a týmto spôsobom im to chce vrátiť. Toho času má dôchodok asi 763 eur. Jej výdavky v súvislosti so zdravotným stavom spočívajú v úhrade liekov na tlak, ako aj úhrady liekov urologických. Tento výdavok môže byť 15-20 eur mesačne, výdavky na zdravotný stav sa jej zvýšia, keďže toho času ju čaká operácia. Čo sa týka syna tento sa nevenuje žiadnej inej športovej činnosti okrem spomínaného fitnessu a to z dôvodu, že vykonáva prácu okolo domu, čím jej pomáha. Dom v ktorom býva je v jej výlučnom vlastníctve. Vlastní ešte ďalší dom, ktorý zdedila, kde nastahovala ďalších nájomníkov, kým sa dcéra rozhodne kde bude bývať. Čo sa týka nájmu tento nemá od nájomníkov žiaden, pretože dom je v zlom stave a nikto tam nechce bývať, pričom nájomníci platia iba energie.

4. Povinná osoba na pojednávaní uviedla, že skutočnosti, ktoré spomínal zástupca navrhovateľa ohľadne domu sú podľa jeho názoru nedôveryhodné. Podľa jeho názoru ho chcú len vyčerpať. Na neho je písaný slnečný korektor, ktorý sa dali inštalovať na dome, aby si situáciu vylepšili. Bolo to na tom istom dome, kde býva zástupca navrhovateľa a navrhovateľ. Peťka čakal na dnešné pojednávanie, lebo ho chcel vidieť, nevidel ho od jeho 13 rokov. Deti mu nezdvíhajú telefón. Vo vzťahu k finančným prostriedkom uvádza, že to má tak isto na tesno musí platiť energie, potravu, plyn. Oni žijú na vysokej nohe, keď syn nemá na Londýn podľa jeho názoru si mal zobrať pôžičku a túto neskôr splácať. Aj on sám má zdravotné problémy a to jačmeň na oku, ktorý riešil dva roky, problém so žalúdkom. Bol na komplexnom vyšetrení, narástla mu hrčka na hrudi a túto musí riešiť. Rovnako má problémy so spaním. Ďalšie výdavky sú na energiu, plyn vodné a stočné. Na doplňujúce otázky uviedol, že toho času má cca 780 eur, musí si aj požičiavať. Jeho výdavky sú 780 eur. V spoločnej domácnosti býva so sestrou a neterkou. Sestra má 70 rokov a neterka 40 rokov. Sestra je dôchodkyňa a neter je zamestnaná. Čo sa týka dôchodku jeho sestry tento je asi 600 eur, neter zarába asi okolo 1000 eur, teraz nastúpila do novej roboty, nevie presne koľko zarába. Na elektrickú energiu dáva 20 eur, plyn platí 35 eur, uvádza, že majú dva plynomery. Nevie vysvetliť, prečo spomenul, že platí 35 eur, keď plyn je písaný na pani C., je to jeho plynomer. Vodné, stočné je podľa jeho názoru 5 eur, čo je asi za 4 mesiace. Výdavky na telefón má asi 25 eur mesačne. Mesačne minie asi 40 eur na benzín, resp. pohonné hmoty, keď ide do Nitry. Teraz mal aj kurz strihanie stromčekov, čo bol tiež neplánovaný výdavok. Výdavky spojené so zdravotným stavom sú vo výške asi 35 eur na mesiac keď sa to rozdelí, ďalšie výdavky súvisia so žalúdkom. Dáva si bylinky v súvislosti s jeho žalúdkom. Výživné za mesiac marec zaplatil. Vlastní auto je to Mercedes Benz A140 má asi 23 rokov. Dom v ktorom býva je vo vlastníctve jeho sestry. Toho času nemá žiadne exekúcie ani pôžičky. Toho času nechodí na brigádu resp. privyrobiť si. Okrem auta nemá žiaden iný majetok. Ak by súd zvýšil vyživovaciu povinnosť o 20 eur, on by zaplatil synovi zvýšené výživné aj spolu so zročným výživným 10.04.2023, to znamená spolu. Toho času nemá žiadne úspory.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a zástupcu oprávnenej osoby, oboznámil sa s listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania a zistil nasledovný skutočný a právny stav :

6. Vyživovacia povinnosť povinnej osoby voči navrhovateľovi (plnoletému synovi) bola (naposledy) upravená rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 36Pc/19/2019-81 zo dňa 19.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.01.2020 a vykonateľnosť dňa 15.01.2020. Vyživovacia povinnosť povinnej osoby - otcu bola na základe uvedeného rozsudku zvýšená zo sumy 115 eur na sumu 140 eur mesačne, počnúc dňom 03.09.2019, ktoré bola povinná osoba platiť do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa. V tom čase mal navrhovateľ 21 rokov a navštevoval 1. ročník Fakulty ekonomicky a manažmentu SPU v Nitre, program medzinárodné podnikanie s agrárnymi komoditami. Mesačné výdavky na plnoletého syna vyčíslil jeho zástupca nasledovne: strava 155 eur a strava v škole, ošatenie 10 eur, cestovné 20 eur, lieky 10 eur, hygienické potreby 20 eur, sporenie 110 eur, literatúra 10 eur, záujmy a krúžky 265 eur (doučovanie nemčina 48 eur, angličtina 40 eur, matematika 60 eur, fitness 84 eur - 4eur x 21 dní, voľnočasové aktivity 45 eur), mobil 41 eur, ISIC karta 22 eur, školné 900 eur ročne, skriptá 200 eur ročne, notebook 748 eur, stomatológ za 3/2019 až 10/2019 160 eur. Matka ako jeho zástupca mu uhradila mu školné v sume 900 eur. Z dôvodu začatia štúdia zakúpili kvalitný notebook, chodí na doučovania a pretože má problémy s chrbticou, chodí pravidelne cvičiť. Mal problémy s kĺbmi a sánkou. Navrhovateľ si zriadil sporenie v Tatra banke, a. s. od júna 2019 a mesačne si sporí sumu 110 eur, a to práve z výživného, ktoré hradí povinný. Tieto peniaze sa dajú vybrať, ak to bude potrebné. Mobil, ktorý navrhovateľ používa, je písaný na zástupkyňu navrhovateľa a suma 40 eur pozostáva z mesačného paušálu 25 eur a splátky mobilného zariadenia. Z brigádnickej práce študenta, pričom za mesiac 9/2019 mal vymeriavací základ 617,80 eur brutto.

7. Zástupca navrhovateľa ako jeho matka bola v čase posledného rozhodnutia súdu zamestnaná u toho istého zamestnávateľa ako v roku 2017, jej mesačný príjem predstavoval priemerne 947,67 eura. Na navrhovateľa poberala prídavok na dieťa, iný príjem nemala. Výdavky na bývanie vyčíslil mesačne zástupca navrhovateľa ako jeho matka a osoba, s ktorou navrhovateľ býva takto: 72 eur - elektrina, 12 eur voda, plyn 138 eur, internet, satelit, pevná linka 34,39 eur, daň z nehnuteľnosti 8,60 eur, 6,25 eur smetné, strava 150 eur, ošatenie 15 eur, cestovné 20 eur, lieky 15 eur, hygienické potreby 25 eur, literatúra 5 eur a voľnočasové aktivity 30 eur a mobil 20 eur. Uviedla, že má zdravotné problémy, chodí k urológovi, ku kožnému lekárovi, internistovi a rádiológovi.

10. Povinná osoba v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti pracovala u toho istého zamestnávateľa ako v roku 2017 a jeho priemerná mesačná mzda bola 608,86 eur. Súd konštatoval, že strane povinného sa nezmenili, s výnimkou zhoršeného zdravotného stavu, s ktorým má spojené ďalšie výdavky. Naďalej býval v Rumanovej a platí si všetky výdavky, spojené s bývaním. Všetky naštrené peniaze minul ešte počas spoločného spolužitia so zástupkyňou navrhovateľa a bol ochotný navrhovateľovi platiť zvýšené výživné v sume 130 eur. Začiatkom roku 2020 plánoval ísť do predčasného starobného dôchodku, a to k 18.03.2019. Do práce cestuje tak ako predtým autobusom, mesačne minie mzdu na bývanie, stravu a pravidelne zaplatí výživné na navrhovateľa v sume 115 eur.

8. Aktuálne je navrhovateľ (plnoleté dieťa) oproti poslednej úprave výživného starší približne o 3 roky, stále je študentom vysokej školy a to 4. ročníka denného štúdia Fakulty ekonomicky a manažmentu SPU v Nitre, program medzinárodná ekonomika a rozvoj (prvý rok inžinierskeho štúdia). Svoje výdavky vyčíslil prostredníctvom svojej matky ako zástupcu po nasledovných položkách : paušál 21,69 eura, stravovanie v škole a doma 160 eur, cestovné a záľuby 40 eur, doučovania 60 eur, oblečenie 20 eur, hygiena 15 eur, lieky 5 eur. Zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že cestovné MHD môže za mesiac predstavovať 10 až 20 eur a poplatok za fitness 5 eur za jeden vstup, pričom navrhovateľ navštevuje posilňovňu 2x týždenne. Podľa vyjadrenia jeho matky ako jeho zástupcu, navrhovateľ nadobudol aj vozidlo Volvo XC 60, ktoré toho času ešte nie je na neho písané. Kúpna cena bola 25.000 eur, jedná sa o vozidlo z roku 2016, sám navrhovateľ prispel sumou 1000 eur. Matka mu platí školné vo výške 2500 eur mesačne.

9. Zástupca navrhovateľa ako jeho matka je toho času starobná dôchodkyňa, ktorá v súčasnej dobe poberať dôchodok vo výške 763 eur (táto skutočnosť vyplýva aj z lustrácie Sociálnej poisťovne). Výdavky na bývanie v dome, v ktorom býva s navrhovateľom a jej dcérou vyčíslila nasledovne : 170 eur plyn, 30 eur voda, 54 eur elektrina. Doplnil, že v súvislosti so zdravotným stavom má výdavky na tlak, ako

aj úhrady liekov urologických. Tento výdavok môže byť 15-20 eur mesačne, výdavky na zdravotný stav sa však zvýšia, keďže toho času ju čaká operácia. Podľa jej vyjadrenia jej príjem poklesol o 230 eur a energie stúpili o 85 eur.

10. Povinná osoba v súčasnej poberá starobný dôchodok vo výške 780 eur (podľa lustrácie Sociálnej poisťovne vo výške 761,60 eur). Pomery na strane povinného sa v podstate nezmenili, s tou výnimkou, že titulom vyplácaného dôchodku mu je každý mesiac vyplácaná vyššia suma, v porovnaní so sumou, ktorú poberal ako mesačnú mzdu vo výške 608,86 eura. V tejto časti sa mu zlepšili jeho finančné pomery. Stále býva v Rumanovej u svojej sestry, kde sa podieľa na uhrádzaní mesačných platieb spolu s neterou. Vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi si plní, naposledy zaplatil výživné za mesiac marec 2023 zaplatil. Svoje výdavky vyčíslil nasledovne : elektrina 21 eur, plyn 35 eur, výživné 140 eur, mobilný telefón 25 eur, lieky 60 eur, cestovné 40 eur, hygiena 30 eur, oblečenie 20 eur, strava 300 eur.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (Zákon o životnom minime).

14. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 3 zákona o rodine výživné ploletých detí upraví súd len na návrh.

17. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 75 ods. 2 zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

19. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to ani do budúcnosti so zreteľom na predpoklad zvyšujúcich sa potrieb oprávneného dieťaťa v súvislosti s jeho vekom, rastom a štúdiom. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné sa

živiť znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, ktorý sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu.

21. Oprávnené dieťa ako aj povinný rodič môžu podať návrh na zmenu výšky výživného, ak sa zmenia okolnosti, za ktorých bolo výživné stanovené. Kritériá pre určenie výšky výživného sú stanovené odôvodnenými potrebami oprávneného dieťaťa a schopnosťami a možnosťami povinného rodiča. Pokiaľ ide o zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom, musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Takouto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v hľadiskách, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom, teda musí ísť o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/67). Z podstatných okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výživného možno uviesť podstatné dôvodné zníženie príjmov, vyššie odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ku ktorým môže dôjsť napr. v dôsledku nástupu na vysokú školu, potom je to tiež vyšší vek oprávneného.

22. Stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného, pokiaľ sa výrazným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti. Súd pri svojom rozhodovaní v takomto konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá prívodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24CoP/25/2016 zo dňa 23.11.2016).

23. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k jednoznačnému záveru a to ohľadne zásadnej zmeny pomerov na strane navrhovateľa, ktorý v súčasnej dobe stále vykonáva sústavnú činnosť smerujúcu k príprave na svoje budúce povolanie a to štúdiom na vysokej škole, konkrétne v dennej forme štúdia, čo samo o sebe determinuje skutočnosť, že tento nie je schopný sám sa živiť. Štúdium na vysokej škole, osobitne v dennej forme štúdia pochopiteľne znemožňuje navrhovateľovi ako oprávnenej osobe, aby sa riadne zamestnal, pretože podstatou prezenčnej dennej formy štúdia je pravidelná príprava študenta na prednášky a praktické semináre, čo zakladá trvanie vyživovacej povinnosti otca ako povinnej osoby.

24. Čo sa týka navrhovateľa, u tohto preukázateľne prišlo k zmene pomerov od naposledy určeného výživného rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 36Pc/19/2019-81 zo dňa 19.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.01.2020 a vykonateľnosť dňa 15.01.2020, pričom od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynula doba 3 rokov, ktorú skutočnosť možno podľa judikatúry považovať za zmenu pomerov v dôsledku plynutia času, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti. Významným spoločenským faktorom pre posúdenie výšky výživného je nepochybne aj vývoj životných nákladov, ktorý je v poslednej dobe markantný, najmä s ohľadom na infláciu a podstatný rast cien základných tovarov a služieb. V tejto súvislosti je zrejmé, že každému človeku v súvislosti s prudkým nárastom cenu potravín a služieb výrazne vzrástli náklady na financovanie svojich základných životných potrieb, ktorá skutočnosť je však notoricky známou (tzv. notorieta, ktorú nie je potrebné dokazovať). V prípade navrhovateľa, žijúceho v domácnosti s matkou a príležitostne aj so sestrou, prišlo preukázateľne k zvýšeniu nákladov na energie, čo zástupca navrhovateľa preukázal listinnými dôkazmi, keďže k zvýšeniu preddavkov za plyn prišlo zo sumy 138 eur (v čase poslednej úpravy) na sumu 170 eur, vodného a stočného zo sumy 12 eur na 30 eur, a výška preddavkov na elektrinu sa znížila zo sumy 72 eur na sumu 54 eur., rovnako na ošatenie. Tak ako je to pri výživnom na maloleté deti, aj v prípade plnoletých detí odkázaných na výživu z dôvodu ich prípravy na budúce povolanie je ich právom podieľať sa na rovnakej životnej úrovni ich rodičov. Navrhovateľ má preukázateľne zvýšené výdavky v súvislosti s plnením úhrad za plyn, vodné a stočné, aj v súvislosti s úhradou školného vo výške 2500 eur, pričom však je potrebné poznamenať, že z jeho strany ide o dobrovoľné štúdium v cudzom jazyku, t. j. platené štúdium, ktoré je potrebné hodnotiť ako dobrovoľný, nie však nevyhnutný vyšší štandard prípravy na svoje budúce povolanie.

25. U povinnej osoby takisto prišlo k podstatnej zmene pomerov, keď paradoxne ako starobný dôchodca dostáva vyššiu dávku v celkovej sume 780 eur (respektíve 760 eur) v porovnaní s časom poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, kde dosahoval príjem vo výške 608,86 eura. Povinnosťou každého rodiča je vyživovať svoje deti, a to hoci aj na vlastný úkor, nakoľko výživa dieťaťa predchádza akékoľvek ďalšie výdavky rodiča (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Povinný ako otec navrhovateľa je v toho času už v dôchodkovom veku, preto od neho nemožno dôvodne očakávať, že bude dosahovať ďalšie príjmy na zabezpečenie jeho životných potrieb. V uvedenej súvislosti však treba zobrať na zreteľ, že aj v prípade povinnej osoby došlo súčasne k zvýšeniu výdavkov v súvislosti so prudkým vývojom životných nákladov, ktorý je v poslednej dobe tak markantný, že aj výdavok na stravu v celkovej výške 300 eur je možné dôvodne považovať za primeraný, a to s poukazom na obrovský nárast cien potravín.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného zo strany navrhovateľa bol v časti podaný dôvodne. Súd v predmetnej veci, že nastala zmena pomerov na strane dospelého dieťaťa (navrhovateľa) spočívajúcej vo zvýšení výdavkov na úhradu plnení spojených s užívaním domu, ošatenia, stravy ako aj z dôvodu plynutia času, pričom súčasne finančná situácia otca je o niečo priaznivejšia v porovnaní s časom poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ktorá umožnila súdu učiniť záver, že rozhodol o zvýšení výživného zo sumy 140 eur na sumu 165 eur mesačne. Vo zvyšnej časti súd návrh na zvýšenie výživného zamietol ako nedôvodný, pretože navrhovateľ takisto musí svoje výdavky usmerňovať takým spôsobom, aby mu pokrývali jeho základné životné potreby. Pokiaľ navrhovateľ, respektíve aj jeho zástupca - matka, chce, aby navrhovateľ mohol mať k dispozícii vyšší životný štandard, musí vyvinúť takú aktivitu, ktorá mu zabezpečí, aby si aj sám vedel zabezpečiť niektoré životné potreby. Z dokazovania bolo zistené, že navrhovateľ sa stal majiteľom motorového vozidla - Volvo XC 60, r. v. 2016 v sume 25000 eur na ktoré sám prispel sumou 1000 eur, v dôsledku čoho je zrejmé, že disponuje dostatočným finančným zabezpečením na úhradu takých výdavkov, ktoré nie sú nevyhnutné na zabezpečenie základných životných potrieb (napríklad na štúdium v anglickom jazyku).

27. V prejednávanej veci súd ustálil, že vyživovacia povinnosť povinného z vyživovacej povinnosti voči plnoletému navrhovateľovi v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine stále trvá, pretože navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť, keďže sa pripravuje na budúce povolanie riadnym denným štúdiom na vysokej škole. Súd považoval návrh na zvýšenie výživného dôvodný len v časti, kde zvýšil výživné o sumu 25 eur, z dôvodu, že aj povinná osoba má zvýšené výdavky z dôvodu obrovskej miery inflácie postihujúcej takmer celú populáciu, čo má zásadný vplyv na stanovenie ceny potravín, služieb, s následným vplyvom na rozpočet jednotlivca. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené. Aby súd mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo, povinnosťou súdu v konaní o zvýšení alebo znížení výživného teda predovšetkým bude podrobne porovnať jednak odôvodnené potreby dieťaťa ako aj pomery na strane povinných osôb, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu, s odôvodnenými potrebami dieťaťa a pomermi na strane povinných v súčasnosti (uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoP/55/2021 zo dňa 08.12.2021).

28. Súd konštatuje, že je právo aj dospelého dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, avšak je zároveň potrebné upriamiť pozornosť navrhovateľa a jeho zástupcu na tú skutočnosť, že výška výživného musí byť primeraná, a musí zohľadňovať ďalšie kritéria, t. j. majetkové možnosti a schopnosti povinného rodiča - otca, ktorý je toho času už dôchodcom, bez úspor, vlastníkom staršieho osobného motorového vozidla, čiže osobou u ktorej nie je možné predpokladať, že si zabezpečí vyšší životný štandard. Na druhej strane, pokiaľ matka, a súčasne zástupca navrhovateľa chce pre navrhovateľa, aby dosiahol vyšší životný štandard, takúto možnosť má, pretože vlastní dva domy, v ktorom býva s navrhovateľom a dcérou (príležitostne), ako aj dom, v ktorom bývajú nájomníci. Nie je dôvodná argumentácia zo strany zástupcu navrhovateľa, a síce, že druhý dom, ktorý vlastní obývajú nájomníci len za úhradu plnení súvisiacich s jeho užívaním, pretože je v zlom stave. V takom prípade pripravuje matka navrhovateľa seba a svoju rodinu o príjem, ktorý by inak mohla nadobudnúť z úhrady nájmu zo strany osôb, ktoré reálne obývajú dom. Aj napriek tomu, že na strane matky došlo k zmene príjmu, ktorý v čase poslednej úpravy dosahovala vo výške 947,67 eura a teraz je osobou, ktorej je vyplácaný dôchodok vo výške 763 eur, táto preukázateľne disponuje pomerne veľkým hmotným zabezpečením, t. j. dva domy, ktorý je neporovnateľný s hmotným zabezpečením povinnej osoby z výživného - otca. Inak povedané, pokiaľ matka navrhovateľa chce, aby navrhovateľ mohol študovať napríklad v anglickom jazyku, s čím je spojený výdavok vo výške 2500 eur ročne, má na úhradu takej výšky školného vytvorené podmienky

nielen sám navrhovateľ, ale aj sama matka, čo však nemožno, vzhľadom na majetkové pomery, možnosti a schopnosti spravodlivo požadovať od otca navrhovateľa.

29. Súd porovnával výdavky navrhovateľa v čase poslednej úpravy výživného a v súčasnej dobe, pričom preukázateľne prišlo k ich zvýšeniu, predovšetkým však z dôvodu prudkého rastu cien, t. j. inflácie. Jedná sa o výdavky na energie a plnenia s užívaním domu a potraviny, a oblečenie. Niektoré výdavky, napríklad výdavkov na doučovanie nie je možné považovať ani za preukázaný, ani dôvodný, pretože navrhovateľ je toho času už študent vysokej školy, u ktorého sa predpokladá samostatné štúdium. Pokiaľ aj má navrhovateľ takéto výdavky, potom musí vynaložiť svoje vlastné úsilie, aby si tento výdavok vedel sám pokrývať z jeho vlastnej iniciatívy. Čo sa týka výdavkov na úhradu plnení spojených s užívaním domu, je potrebné zohľadniť, že matka navrhovateľa dobrovoľne umožňuje, aby dcéra, ktorá dom príležitostne obýva, neprispieva na tieto plnenia. Takéto jej počínanie nemôže ísť na ťarchu povinnej osoby, pretože matka navrhovateľa sama pripravuje predovšetkým navrhovateľa o príjem, ktorý by mohla mať z nájmu domu, ako aj z úhrady plnení zo strany dcéry.

30. Čo sa týka povinnej osoby, táto má v podstate rovnaké výdavky s úhradou užívania domu svojej sestry, kde býval aj v čase poslednej úpravy. Rovnako mal zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, preto je možné konštatovať, že výdavky ohľadne jeho zdravotného stavu tiež nie sú zvýšené. Na uvedenom nič nemení, ani to, že lekárskou správou preukázal výdavky ohľadne zdravotných problémov s okom (jačmeň na oku). Zvýšené výdavky však má povinná osoba v súvislosti s uhrádzaním svojich životných potrieb a to nákladov na stravu vo výške 300 eur, ako aj nákladov na pohonné hmoty, ktoré predstavujú sumu vo výške 40 eur.

31. Podľa názoru súdu, súdom určená zvýšená vyživovacia povinnosť vo výške 165 eur na navrhovateľa, ktorú je povinná osoba platiť vždy do 15-dňa v mesiac vopred k rukám navrhovateľa zodpovedá majetkovým možnostiam, schopnostiam a pomerom povinného, ako aj odôvodneným potrebám navrhovateľa na pokrytie nielen základných životných potrieb. Zvýšený príjem povinnej osoby umožnil súdu, aby súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti povinnej osoby zo sumy 140 eur na 165 eur na navrhovateľa, zohľadňujúc pritom nárast životných výdavkov povinnej osoby, ako aj navrhovateľa. Vo zvyšnej časti súd návrh na zvýšenie výživného zamietol ako nedôvodný.

32. Zročné výživné pozostáva z alikvotného výživného za 7 dní v 01/2023 (od podania návrhu) vo výške 5,67 eur (7 x 0,81 eura (za deň)) a výživné za obdobie od 02/2023 a 03/2023 (keďže výživné bolo splatné za mesiac 3/2023) a činí 50 eur, čo celkovo činí dlh na výživnom spolu 55,67 eura. Súd vzhľadom na výšku nedoplatku na zročnom výživnom, ako aj s poukazom na priaznivú majetkovú situáciu umožnil povinnému podľa § 232 ods. 3 CSP zaplatiť tento nedoplatok do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, čo pri jeho finančných možnostiach a schopnostiach pre neho nebude predstavovať okolnosť, ktorá by mu mala spôsobiť majetkovú ujmu na jeho právach.

33. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Pretože sa týmto rozhodnutím konanie končí, rozhodol súd aj o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP tak, že podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože navrhovateľ si náhradu trov konania neuplatnil a neboli tu žiadne také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.